

Diplomová práce, TF JU
Autor: Václav Jiráček
obhajoba: červen 2011
Název: Evangelizace a salesiánské středisko mládeže

Posudek vedoucího práce:

Autorem zvolené téma je součástí studijních otázek jím studovaného oboru (teologie) a jeho uchopení v této práci plně zapadá do profilu Teologické fakulty JU (spojení teologického pojmu evangelizace a sociálně výchovného působení ve střediscích mládeže). V úvodu autor (poté co nás seznámil se svou motivací a svým „předporozuměním“ věci) formuluje cíl své práce – odpověď na dvě otázky: co je to evangelizace; zda evangelizace probíhá v SSM. Autor sám hned však uvádí limity, v jakých se jeho zpracování bude pohybovat. Svůj přístup k věci pojímá (chvályhodně) poměrně ze široka – chce-li popsat pojem evangelizace, pak začíná popisem myšlenkově kulturního prostředí, ke kterému se tento fenomén vztahuje, tedy proměnou současného sociokulturního prostředí. Následuje vysvětlení pojmu evangelizace a to jak v historicko-katolických tak ekumenických souvislostech. Poté autor pojednává salesiány jakožto zřizovatelskou instituci zkoumaných středisek, a práci uzavírá vlastní výzkum uvedený popisem metodiky.

V úvodu popsaná a zdůvodněná struktura práce se tedy jeví jako srozumitelná a logicky zdůvodněná. Přes nejednoznačnost pojmů „moderna a postmoderna“ či „evangelizace a misie“ (nebo právě pro onu nejednoznačnost) jsem autorovi vděčen právě za tyto úvodní kapitoly, kdy se snaží uvedené pojmy popsat právě v jejich rozmanitosti a v souvislostech.

První kapitola je věnována popisu proměn doby se zřetelem na církve a náboženství. Samozřejmě, že pojetí které autor předkládá (a řádně vyargumentovává a dokládá) vzbuzuje otázky, ovšem svým věcným obsahem, nikoliv způsobem zpracování. Když například uvádí první příklad sekularizace v 11.stol. v souvislosti s bojem o investituru oddělením církve od světské moci, napadá nás co se v tomto smyslu myslí církví, do jaké míry je toto chápání církve podmíněno pokonstantinovským obdobím. Podobně je autorův popis církve a konce moderny je (v tomto typu práce nutně!) schematický, pokud píše, že až v šedesátých letech se církve otevírá dialogu se světem, jemuž chce naslouchat a pomáhat. Hlasy ze strany církve (i když patrně zřídka ze strany magisteria) zaznívaly v tomto smyslu již v poslední čtvrtině 19.stol., motivem jím byl strach o osud evropské společnosti bude-li se sociální otázka vyvíjet způsobem jehož se obávali a kterým se pak také ve některých evropských zemích vyvíjela. Některá tvrzení, která autor přebírá, by pak stála za širší rozpravu – např. že církve se v období II. vat. „začala vnitřně sekularizovat a teologie ztratila odvahu překračovat empirický rámeček a přestala tak být přitažlivou pro lidi, kteří hledají transcendentu“. Jistě však je to relevantní hlas do diskuse.

Druhá kapitola pojednává ústřední pojmy této práce – misie, evangelizace, třetí pak obecné principy

evangelizace, přičemž důležitým vodítkem je autorovi dokument EN, jeho pojetí pak konfrontuje s řadou jiných a současně je zařazuje do časového kontextu.

Ve čtvrté kapitole se věnuje salesiánským dokumentům z poslední doby a salesiánům v ČR. Autor seznamuje čtenáře se základní charakteristikou Dona Boska; je otázkou, zda je to pro uvedený cíl práce potřeba, zda by nestačil pouze odkaz. Dlužno poznamenat, že ale nezabíhá do přílišných detailů, že uvedená životopisná črta se snaží mít před očima cíl práce a předávané údaje selektuje tímto hlediskem. Zato další část této kapitoly zde má své nezastupitelné místo; autor se snaží postihnout své základní pojmy (evangelizace, výchova, katecheze) a následně je vyložit v kontextu salesiánských dokumentů. Zde nám potom ukazuje, jak některé v církvi frekventované výrazy, mohou zdůrazňovat rozličné prvky v salesiánském a jiném církevním prostředí. Pokud se týká prostředí středisek v ČR, tak dochází k zajímavému zjištění, že ač termín evangelizace sal. centrální dokumenty často traktují, v oficiálních listinách se takřka nevyskytuje. Zajímavý by byl autorův názor proč tomu tak je....

Poslední dvě kapitoly se zabývají výzkumem, pátá kapitola jej popisuje, šestá pak uvádí jeho provedení a vyhodnocení. V závěru pak autor reflektuje nejen výsledky výzkumu, ale i výzkum samotný; prokazuje tak schopnost kritické sebeevaluace.

Celkově považuji práci za velmi zdařilou – i když poměrně široce „rozkročenou“, nicméně autor se v jednotlivých tématech neztratil a udržel si stále linii svého cíle. Pokud jde o vlastní výzkum, jeho výsledky (byť jde o sondu) mohou vést k zamyšlení o obsahu jaký přisuzujeme často frekventovaným pojmům.

K formální ani jazykové stránce práce nemám připomínek, překlepy se vyskytují v únosném, lehko odstranitelném množství.

Duben 2011
Alois Kříšťan

